

මහජන මතය නිර්මාණය වීම කෙරෙහි නව මාධ්‍යයේ බලපෑම අන්තර්ජාලය හා ගේස්බුක් ඇසුරින්

ඒල්. ඩු. එස්. ප්‍රනාන්දු¹

සංකීර්ණය

ජන මාධ්‍යයේ හැසිරීම රාජ්‍යයේ සමාජයේ, දේශපාලනික, ආර්ථික, සංස්කෘතික සහ ආගමික යන සැම සේවක තුළම බලපෑම් ඇති කිරීම් සමත් වූවකි. දේශපාලනය හා මාධ්‍යය අතර ඉතා සම්පූර්ණ සම්බන්ධවක් දැකිය හැකිය. වර්තමානය වන විට, දේශපාලන ක්‍රියාවලය තුළ සාම්පූර්ණ මාධ්‍ය ඉක්මවීම් න්‍යා මාධ්‍යයේ හැසිරීම ප්‍රබලව බලපෑම් කරයි.. මෙය මැතිවරණ ක්‍රියාවලය තුළ වැඩි වශයෙන් පෙන්නුම් කරයි. මැතිවරණ ප්‍රවාරණය තුළ දැවැන්තව මෙම නව මාධ්‍යයේ හුමිකාව නිරුපණය වේ. නව මාධ්‍යය යනු, විසිනු සියවස අවසන්ධේදී මතු වූ ප්‍රථ්‍යා අරුරුයක් සහිත යෝජිත යුතුවේ. මෙම නව මාධ්‍යයේ අතර ව්‍යවහාර කුළු පෙනෙන්නේ, සම්පාදන වෙති අඩවි හා අන්තර්ජාලයයි. මැතිවරණ ආයුතව මහජන මතය නිර්මාණය ඉතාම වැදගත් වේ. ජනතා නියෝගීතයින් ජනමතය දිනා ගැනීම සඳහා වර්තමානය වන විට, අන්තර්ජාලය සහ සමාජ ජාල ඔස්සේ විවිධ ක්‍රමෝපායන් හාවත කරනු ලබයි. මෙම අධ්‍යයනය තුළින් බලාපොරුත්තු වන්නේ, මැතිවරණ ක්‍රියාවලය තුළ මහජන මතයේ වැදගත්කම පිළිබඳවත්, මහජන මතය නිර්මාණය සම්බන්ධයෙන් නව මාධ්‍යයන් ලෙස සමාජ ජාල සහ අන්තර්ජාලයේ ක්‍රියාකාරීත්වය බලපාන්නේ කෙසේද සහ එහි හැසිරීම මහජනතාවෙන් මතයන් වෙනස් කිරීමට බලපාන්නේද යන්න පිළිබඳව විමුළා බැඳීමයි. ඒ අනුව මෙම අධ්‍යයනයේ ප්‍රධාන ගැටුව වන්නේ, මැතිවරණ කාල සීමාවන්හේද මහජන මතය නිර්මාණය කිරීම සම්බන්ධයෙන් සමාජ ජාල සහ අන්තර්ජාල ප්‍රවාරණයන් ප්‍රබල බලපෑමක් සිදු කරන්නේද යන්නයි. මෙම අධ්‍යයනයේ සේවක අධ්‍යයනය සඳහා කැලණීය විශ්වවිද්‍යාලයේ විද්‍යාරාජීන් අතරන් අහඹු ලෙස තොරාගත් 50 දෙනෙකුගත් හා අහඹු ලෙස තොරාගත් 50 දෙනෙකුගත් නියෝගීය තොරාගනු ලබයි. මෙහි දත්ත රස් කිරීමේදී, ප්‍රථමික දත්ත රස් කිරීමේ ක්‍රම වන ප්‍රශ්නවල ක්‍රමය සහ සම්මුඛ සාකච්ඡා කුමය යොදා ගන්නා අතර දිවිතියික දත්ත රස් කිරීම සඳහා අධ්‍යයන මානාකාවට අදාළ ගුන්පෑ, ලිපි ලේඛන, ප්‍රවත්පත්, සරගා සහ අන්තර්ජාල තොරාගුරු අඩිය යොදා ගනී. පරුයේෂණයේ ප්‍රමාණයත්මක දත්ත සරල සංඛ්‍යානමය විධිතුම ඔස්සේද, ගුණාත්මක දත්ත විස්තරාත්මක ක්‍රමවේදය ඔස්සේ ද විශ්ලේෂණය කරයි. මෙම ක්‍රම ඔස්සේ මහජන මතය නිර්මාණය සම්බන්ධයෙන් නව මාධ්‍යය කටයුතු කරන ආකාරය හා එහි බලපෑම නිවැරදි ජනමතයන් බෙහිතිරීමට සමත් වනවාද යන්න පිළිබඳවද සලකා බලනු ලබයි. ඒ අනුව මෙම අධ්‍යයනයේදී මෙහි වූ නිගමන වූයේ, මහජන මතය නිර්මාණය කිරීම සඳහා මාධ්‍යය විශාල බලපෑමක් සිදුකරන බවත්, වර්තමානයේ මහජන මතය ගොඩනැගීම තුළ ගේස්බුක් වැනි නව මාධ්‍යයන් ප්‍රබල හුමිකාවක් නිරුපණය කරන බවත් ය.

මූල්‍ය පදා : දේශපාලන සන්නිවේදනය, මහජන මතය, අන්තර්ජාලය, ගේස්බුක්

¹ ආර්ථික විද්‍යා අධ්‍යයන අංශය, කැලණීය විශ්වවිද්‍යාලය, lumeshikasayuri@gmail.com